

стор. 3

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ ЯК НОРМА ЖИТТЯ

Для інвалідів, що мешкають у столиці, запроваджують іноземний досвід

стор. 4-5

Євген БЕРЕЗНЯК:

“У МОЄМУ ЖИТТІ БУЛО ВИПАДКІВ 15, КОЛИ Я ПЕРЕБУВАВ У МІЛІМЕТРАХ, У СЕКУНДАХ ВІД СМЕРТІ”

Як лід на голову

Над киянами нависає небезпека у вигляді бурульок

Фото Павла ПАЩЕНКА

Наразі комунальники намагаються очистити дахи від льоду та снігу, але скаржаться на густо припарковані авто, через які доступитися до об'єктів практично неможливо

Марина ЧОРНА
“Хрещатик”

Протягом останнього зимового місяця до міського call-центру надійшло 34 звернення з приводу небезпечних льодових наростів на будинках. Найбільше дзвінків пролунало з Шевченківського району, за ним у проблемному рейтингу — Печерський та Голосіївський.

Проблема бурульок лишається з року в рік, від чого небезпека “зловити” на свою голову неприємності меншою не стає. Для жительки столиці Галини Зінюк у 2010-му падіння крижаного списа з даху транспортного університету закінчилося фаталь-

но. І це не єдиний у місті випадок смерті від бурульки.

Стежити за потенційно небезпечними льодовими обвалами і запобігати їм мають власники конкретного будинку, пояснюють у Головному управлінні контролю за благоустроєм КМДА. “Ми стежимо за тим, як ЖЕКи, приватні особи, установи, організації виконують свої обов'язки,— розповідає начальник управління Сергій Садовий.— З початку зими представники комунального підприємства “Київблагоустрій” вручили порушникам 5 тисяч 66 приписів та склали 835 протоколів”.

За невиконання Правил благоустрою з належного утримання території у зимовий період статтею 152 Кодексу України про адмінправопорушення передбачено відповідальність, зокрема накладання на громадян штрафу від 20 до 80 неоподаткованих

мінімумів (від 360 до 1360 грн) та на посадових осіб, суб'єктів підприємницької діяльності — від 50 до 100 неоподаткованих мінімумів (від 850 до 1700 грн).

Якщо ні попередній припис, ні штраф на вплинули на відповідального за благоустрій будинку, то фінансове стягнення може застосовуватися повторно.

Наразі комунальники намагаються очистити дахи від льоду та снігу, але скаржаться на густо припарковані авто, через які доступитися до об'єктів практично неможливо. Найчастіше біля людних і небезпечних ділянок протягують попереджувальні стрічки і чекають, доки бурульки розтануть або впадуть самі.

Пішоход Світлана Пелих на роботу йде і назад повертається вулицею Богдана Хмельницького. “Небезпечні ділянки тротуарів огорожено. На іншій частині припарковано машини. Тому в пішоходів ви-

бір невеликий: або під бурульками йти, або проїжджою частиною перебігати”,— каже жінка.

Значно зручніше чистити дахи у дворах будинків. Але тут також не все гаразд: під час збивання крижаних наростів псуються зношені водовідвідні труби.

Нагадаємо, що в Головному управлінні контролю за благоустроєм працює цілодобова диспетчерська служба за телефоном: 289-70-33. У разі повідомлень про ненадане прибирання території від снігу та бурульок на місце порушення виїжджає уповноважений інспектор з благоустрою та вживає відповідних заходів адміністративного впливу.

Найбільше радує те, що настане час і всі бурульки зникнуть самі. А поки цього не сталося, радимо всім контролювати простір не лише під ногами, а й над головою ●

ОФІЦІЙНО

Учням надаватимуть
безплатно дієтичне харчування

Голова КМДА Олександр Попов підписав розпорядження "Про організацію харчування учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів". Відтепер школярі, які, за висновками медкомісії, потребують дієтичного харчування, отримуватимуть його у школах безплатно. Також безплатно і далі харчуватимуться учнів 1-4 класів, а також учні 1-11 класів, які є сиротами, позбавленими батьківського піклування, та із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим". Харчуватимуться і 10 % вихованців груп подовженого дня. Ще 15 % дітей, які займаються у цих групах, отримуватимуть харчування за півціни. Хто саме, вирішуватиме педагогічна рада. Як наголосила начальник ГУ освіти та науки КМДА Віра Горюнова, для впевненості у якості продуктів та збалансованості меню у кожній школі передбачено посади інспектора з харчування та медсестри з дієтичного харчування ●

Під вивіскою "кредитної
спілки" виявили
конвертаційний центр

У рамках розслідування кримінальної справи, порушеної за ознаками злочину, передбаченого ч. 3 ст. 212 (ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах) Кримінального кодексу України, слідчі податкової міліції затримали голову правління однієї зі столичних кредитних спілок. У нього вилучено значну суму готівки (\$ 210 тис. та 10 тис. грн). Як повідомили "Хрещатик" в прес-центрі ДПА у Києві, податківці встановили, що керівник спілки одержував значний дохід, не пов'язаний зі статутною діяльністю неприбуткової організації, відповідно не відображався у фінансовій звітності спілки та приховувався від оподаткування. Умисне ухилення від сплати податку на прибуток сягнуло майже 7 млн грн. Як з'ясувалося, керівник кредитної спілки займався конвертацією грошей. З огляду на суспільну небезпеку злочину суд обрав запобіжний захід — утримання директора спілки під вартою. Триває слідство, встановлюється коло осіб, причетних до скоєння злочину ●

З 1 березня до 5 травня
2011 року триватиме ремонт
ескалятора на станції
"Хрещатик"

З 1 березня до 5 травня 2011 року на станції метро "Хрещатик" Святошинсько-Броварської лінії розпочався ремонт ескалятора № 3, повідомили в прес-службі столичного метрополітену. Також триває капремонт ескалятора № 2 нижнього нахилу на станції "Шулявська" Святошинсько-Броварської лінії, термін закінчення робіт — 31 березня ●

НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

Автомобіль збив двох
співробітниць газети
"Хрещатик", які переходили
дорогу на зелений сигнал
світлофора

Увечері 28 лютого близько 21-ї години на регульованому перехресті вулиць Богдана Хмельницького та Володимирської автомобіль марки "Тойота" збив двох співробітниць газети "Хрещатик", які переходили дорогу на зелений сигнал світлофора. Потерпілих, які дістали тілесні травми, відправлено на обстеження до Лікарні швидкої допомоги. В одній з жінок попередньо встановлено струс мозку, її стан лікарі оцінюють як задовільний. В іншій співробітниці — забиття грудної клітки. Швидка допомога та міліція оперативно прибули на місце події. Особу водія та марку автомобіля встановлено. "Хрещатик" стежитиме за розслідуванням цієї справи ●

Увага конкурс!

Газета "Хрещатик" оголошує конкурс для чоловіків на найкращу розповідь про історію першої зустрічі своєї другої половинки "Кохання завжди". Найкращі спогади та свідчення буде опубліковано на сторінках газети. Листи можна надсилати до 20 березня на адресу: 01034, Київ, Володимирська, 51-б, редакція газети "Хрещатик". E-mail: d.zh@knh.kiev.ua ●

СТОСУЄТЬСЯ ВСІХ

Будівництво біля Олександрівської
лікарні пропонують перенести

Під забудовою може залягати біологічна бомба з туберкульозу, чуми та "сибірки"

Ірина ЛАБУНЬСКА
"Хрещатик"

Аби захистити Київ і Україну від вибуху "біологічної бомби", Олександра Богомолець відкрила державну таємницю. На вчорашньому засіданні постійної комісії Київради з питань охорони здоров'я та соціального захисту жінка розповіла, що глибоко під землею на території Олександрівської лікарні є підземні приміщення Кловського монастиря. В них замувані тисячі померлих від туберкульозу, тифу, чуми та сибірської язви. Саме на ці могильники нібито потрапляє висотка, яку хоче побудувати ТОВ "Житлобуд". Ділянку забудови пропонують змістити.

На вчорашньому засіданні постійної комісії Київради з питань охорони здоров'я та соціального захисту знову обговорили ситуацію довкола скандального будівництва на території Олександрівської клінічної лікарні. Як відомо, в січні цього року Вищий Господарський суд скасував своє попереднє рішення і видав дозвіл ТОВ "Житлобуд" на будівництво там 17-поверхового хмарочосу.

Історія розпочалася в 2003 році. Тоді з "Житлобудом" було укладено договір оренди до 2014-го. Втім, Олександра Богомолець, доповідь якої учора і заслуговувала комісія, стверджує, що відведення землі відбулося з суцільними порушеннями. Оскільки земля належить Інституту фізіології імені Богомольця, а отже, АНУ, то будь-які дії на ній мав би погодити Кабмін. Проте такого погодження не було. Так само не було висновків держохорони історичної та культурної спадщини, адже садиба Богомольця має цінність історичної культурної спадщини національного рівня та пам'ятки природи місцевого значення. Зведення будинку не вписується ніяк і за нормами ДБН: розпочинається одразу під вікнами лікарні, хоч мало бути за 30 метрів, а від поховання всесвітньо відомого академіка Олександра Богомольця — на відстані 3 метрів, хоч за нормами передбачено щонайменше 20 метрів. Не кажучи вже й про гідрологічні наслідки. По-перше, уже вирубано майже 300 дерев, які укріплювали схил. По-друге, на 30 метрів углиби схилу має врізатися підпірна стіна про-

Фото: Микола ТИМЧЕНКО

Найближчим часом відбудеться нарада щодо можливості перенесення проблемного будівництва з території Олександрівської лікарні в інше місце

тяжністю приблизно 150 метрів. Підземні води, йдучи в обхід, можуть розмити фундамент існуючих будівель лікарні.

Утім, можливі наслідки і катастрофічніші. Аби запобігти їм, Олександра Богомолець не побоялася розсекретити державну таємницю радянських часів. Вона стверджує, що коли академік Богомолець приїхав до Києва у 1930 році і почав закладати садибу, під час виділення землі йому віддали ще й ділянку "під нагляд". "Для того, щоб ніхто і ніколи туди не втручався. Це якраз територія, на якій зараз хочуть будувати", — пояснила пані Богомолець. Сім'ї Богомолець надали доступ до секретних документів під двома грифами "цілком таємно". В них йшлося про те, що на цьому пагорбі в XI столітті було зведено Кловський монастир із підземними приміщеннями. Згодом його закрили, розвалили, а в підземеллях здійснили масові поховання. Головні — у 70-х роках XVIII століття. Трупи були в різних приміщеннях, виходили з яких замурували. "Я бачила схеми цих поховань. Там, якраз на цій ділянці, було позначено хрестами чотири місця, де які поховання. Туберкульоз, всі тифи, холера, чума і останнє поховання було зроблено в 1910 році — дев'ять осіб померлих від сибірської язви", — сказала Олександра Бо-

гомолець. Вона каже, що ці поховання ніхто належним чином не обробляв, тож якщо докопатися до цих мурованих могильників, це буде вибух справжньої біологічної бомби.

Водночас у КМДА кажуть, що спеціальна робоча група не знайшла причин, які могли б стати на заваді будівництву. Все ніби за правилами, а СЕС зробило проби ґрунту і не виявило небезпеки. Інвестор готовий хоч завтра розпочати будівництво, заодно і виділяти гроші на реконструкцію будівель лікарні. А це 4,6 млн грн на початок, згодом — ще 10 млн грн. Тому медики не заперечують проти будівництва. Щоправда, кажуть, що ділянку забудови можна було б змістити.

"Ми взяли озвучену інформацію до відома. Позиція комісії така — зважаючи на цінність прилеглої території і резонанс у суспільстві, все ж рекомендувати виконавчому органу, можливо, переглянути договір оренди з наданням альтернативної ділянки. Навіть на території тієї ж лікарні", — зазначила голова комісії Алла Шлапак.

Найближчим часом планують провести нараду за участю всіх сторін, де ще раз вивчать усі документи та експертні висновки, а заодно і обговорять можливість перенесення будівництва в інше місце ●

ОБЕРЕЖНО!

Витокам газу перекриють шлях

Захищати киян від вибухонебезпечних витоків природного газу будуть спеціальні сигналізатори та клапани-відсікачі

Марина ЧОРНА
"Хрещатик"

У зв'язку з частими випадками порушень споживачами правил використання метану в побуті "Київгаз" вирішив посилити заходи безпеки, щоб уберегти мешканців будинків від трагедій. Для цього підприємство пропонує забудовникам і власникам житла встановлювати у кожній квартирі сигналізатори загазованості у комплекті з клапанами-відсікачами.

Система сигналізаторів загазованості з клапанами-відсікачами дасть змогу фіксувати підвищену концентрацію метану в приміщенні та автоматично припинити подачу природного газу, повідомили "Хрещатик" у ПАТ "Київгаз". Про безпеку споживача сповістять одразу два

сигнали: звуковий та світловий. Після спрацювання системи власник житла має зателефонувати до аварійної служби за номером "104". Там обіцяють оперативно приїхати й ліквідувати витік блакитного палива. Отже, ймовірність накопичення в приміщенні вибухонебезпечної

концентрації природного газу, а відтак і загроза вибуху, зводиться до мінімуму.

"Нині сигналізатори загазованості з клапанами-відсікачами забудовники встановлюють переважно на об'єктах комунально-побутового призначення, а житлові будинки тим часом лишаються поза увагою. І якщо в новобудовах можна запобігти витокам газу за рахунок перспективного планування, то споживачі, які проживають у давній забудові, мусять забезпечувати себе та близьких самостійно", — вважає голова правління ПАТ "Київгаз" Сергій Горюнов.

Наразі "Київгаз" обрав гуртожиток на Печерську для реалізації пілотного проекту. Тут коштом підприємства встановлять запобіжні системи у кожній квартирі ●

Безбар'єрність як норма життя

Для інвалідів, що мешкають у столиці, запроваджують іноземний досвід

Оксана ЛИСИНОК, Сергій СКИЦ
"Хрещатик"

Для полегшення руху інвалідів столиця закуповує рухомий склад з низьким рівнем підлоги, облаштовує пандуси й поручні в житлових будинках та підземних пішохідних переходах. У метро нанесено обмежувальні смуги для сліпих, встановлено інформаційні табло. Світлофори переобладнують на звукові, але усього цього однак замало. Повчитися варто у Данії, Швеції та Канади, де соціальні працівники особисто перевіряють якість роботи.

Щоб полегшити рух

Комунальне підприємство "Київпастранс" уже кілька років поспіль закуповує рухомий склад з низьким рівнем підлоги, що пристосований для інвалідів. Там є спеціальні помости для заїзду на інвалідному візку, а також ремені, щоб пристебнутися. В рамках підготовки до Євро-2012 Київ купить ще 300 нових тролейбусів і 200 автобусів.

Задля підвищення культури обслуговування пасажирів і створення сприятливих умов життєдіяльності інвалідів у метрополітені передбачено пристосовані для перевезення осіб з особливими потребами вагони — в кінці замість сидінь у них є спеціальні майданчики, там можна закріпити коляску ремнями. Щоправда, особливих позначок на такому вагоні немає, тож розпізнати його непросто.

Окрім того, на всіх станціях метрополітену вже встановлено інформаційні табло, за допомогою яких люди з вадами слуху можуть безперешкодно користуватися послугами підземки. Також на кожній станції працюють резервні ескалатори, які в разі потреби використовують для перевезення людей з фізичними обмеженнями. Так, на "Вирлиці", "Бориспільській", "Червоному хуторі", "Академістечку", "Дорогожичах", "Хрещатику" встановлено ліфти та спеціальні підйомники.

Як повідомили в прес-службі КП "Київський метрополітен", лише за минулий рік тут облаштували 76 попереджувальних рельєфних смуг на 38 станціях, а також 173 — на першій і останній сходінках переходів на пересадочних вузлах, станціях і в підземних переходах. Також облаштовано додаткові металеві поручні поряд з колясковими з'їздами. До слова, в 2008 році на всіх станціях київського метрополітену були встановлені звукові датчики для незрячих. А на вулицях для цих людей встановлюють звукові світлофори, наприклад, на Грушевського, Фрунзе, Кіквідзе, Олеса Гончара й Івана Мазепи.

Аби полегшити рух на візку, в підземних переходах будують пандуси та додаткові поручні, але дуже часто це не полег-

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

Часто пандуси для полегшення руху інвалідів стають для них перешкодою

шує пересування маломобільних груп населення, а стає справжнім випробуванням.

Як крапля в морі

Усіх заходів, що вживають у столиці для полегшення руху інвалідів, однак замало. На майбутнє можна було б запозичити досвід у сусідніх міст і країн. Наприклад, у Львові працює соціальне таксі, яке довозить людину з особливими потребами в потрібне місце, щоправда, замовляти машину потрібно заздалегідь. "Укрзалізниця" також не стоїть осторонь проблем маломобільних людей. Для них курсує дев'ятнадцять спеціалізованих вагонів: два на Південній, по три на Донецькій, Одеській, Південно-Західній та Львівській, п'ять на Придніпровській. Вагони чіпляють, якщо є відповідна заявка. Замовлення можна зробити на будь-якому вокзалі залізниці. Вартість квитка у спеціальному купе така ж, як і у звичайному купейному вагоні нефірмового поїзда.

Вхід до вагона обладнаний підйомником для інвалідного візка, за допомогою якого пасажир може потрапити всередину як з високої, так і з низької платформи, не залишаючи коляски. Тамбур та двері у спеціалізованому вагоні ширші. У ньому вісім купе, останнє найширше: воно двомісне і адаптоване для пасажира-візочника. Купе оснащено спеціальними допо-

міжними ремнями, що дають змогу пасажиrowi без сторонньої допомоги пересісти у крісло, а також кнопкою виклику провідника. Туалет також просторіший, тут є додаткові поручні.

За кордоном люди з обмеженими можливостями почуваються вільніше, вони не змушені сидіти вдома і чекати допомоги рідних. Приміром, у Празі для інвалідів встановлюють окремі туалети в усіх без винятку громадських місцях; трамваї, автобуси й тролейбуси оснащують спеціальними платформами; усі новобудови — від кафе до летовища — не можна здати в експлуатацію, якщо там немає ліфтів для інвалідних колясок.

Столиці варто взяти приклад з Данії, Швеції, Канади та Німеччини щодо соціального захисту інвалідів, де кожен об'єкт обов'язково апробує соціальний працівник, пересуваючись на візку.

У столиці про них дбають

Столична влада усвідомлює, що людям з обмеженими фізичними можливостями насамперед потрібно забезпечити безперешкодне пересування у просторі, тому всіляко намагається підтримати діяльність громадських організацій інвалідів, адже саме в них об'єднуються більшість людей з

особливими потребами. Цьогоріч 9 лютого голова КМДА Олександр Попов провів робочу зустріч з керівниками цих організацій, де наголосив, що в бюджеті Києва на нинішній рік передбачено 1,3 млн грн для підтримки інвалідів та розв'язання нагальних проблем. Пан Попов зауважив, що профільні служби міста повинні погоджувати проектну документацію на будівництво та реконструкцію об'єктів житлового призначення, дорожньої інфраструктури, а також приймати новобудови в експлуатацію лише за умови забезпечення сприятливих умов для життєдіяльності осіб з особливими потребами.

Як повідомили "Хрещатику" столичні забудовники, нині в кожному новому будинку на першому поверсі має бути квартира, спеціально обладнана для інваліда-візочника. Вхід до такого помешкання окремий із двору, обладнаний зручними пандусами, коридори та двері значно ширші, туалет спеціальний.

На сесії Київради 17 лютого депутати проголосували за повернення раніше призупиненої соціальної програми "Турбота. Назустріч людям". Її оновлена версія передбачає системні заходи з підвищення якості життя малозабезпечених та маломобільних киян. У програмі закладено також адресну матеріальну допомогу, оплату на здобуття вищої освіти сиротами та студентами-інвалідами, їхнє оздоровлення ●

ДОВІДКА "ХРЕЩАТИКА"

Які Ви бачили засоби для полегшення руху інвалідів у столиці?

Євген ЖРЕЦЬ,
помічник юриста:

— Яка пристосованість? Коли й роблять щось, то без будь-якої практичності. Ось, наприклад, біля станції метро "Золоті ворота" немає пандуса, що допоміг би потрапити в метро. То для чого ті спеціальні вагони, якщо людина туди потрапити самостійно не може? Щодо соціальних установ, то знаю, що в пенсійних фондах Києва встановлено пандуси, подекуди є спеціальні кнопки виклику працівника. Також знаю, що діють звукові світлофори, але, де саме, точно не скажу.

новлено пандуси, подекуди є спеціальні кнопки виклику працівника. Також знаю, що діють звукові світлофори, але, де саме, точно не скажу.

Марія СТОЯНОВА, бухгалтер:

— Я бачила пандуси лише біля районних податкових інспекцій у столиці, а ось у підземних переходах не помічала спеціальних з'їздів. Містом людина в колясці може пересуватися лише з чи-

єюсь допомогою, бо самій це робити нереально.

Сергій АЛТИМОВ, майстер:

— Знаю, що в місті є нові автобуси і тролейбуси з низькою посадкою, ліфти на пішохідних переходах, підйомники, але жодного разу не бачив, щоб ними хтось з інвалідів користувався. У підземних переходах є спеціальні з'їзди, однак там хіба що візок порожній спустити, а

щоб людина сама з'їхала — не уявляю навіть.

Леонід ЧЕСТЕРЯКОВ, пенсіонер:

— У деяких підземних переходах є спеціальні з'їзди, однак у користуванні вони незручні. Вагони в метро для інвалідів є, але спуститися туди складно, та й як там їхати — без сторонньої допомоги однак не обійтись.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА, викладач:

— Я мешкаю в центрі столиці. Тут бачила лише спуски в підземних переходах, які явно побудовані з недотриманням вимог, бо навіть з порожнім дитячим візком там не проїхати ●

Опитувала Оксана ЛИСИНОК,
"Хрещатик"
Фото Миколи ТИМЧЕНКА

Євген БЕРЕЗНЯК: “У МОЄМУ ЖИТТІ БУЛО ВИПАДКІВ 15, КОЛИ Я ПЕРЕБУВАВ У МІЛІМЕТРАХ, У СЕКУНДАХ ВІД СМЕРТІ”

Легендарному “майору Вихору” днями виповнилося 97 років

Віталій КУРІННИЙ
“Хрещатик”

Тільки через п'ятдесят років після закінчення війни Євген Березняк отримав звання майора, яке йому “присвоїв” у своєму романі, а згодом і в популярній кінострічці відомий письменник і сценарист Юліан Семенов. Згодом додалися й нагороди незалежної України — ордени “За заслуги”, Богдана Хмельницького III ступеня, найвища відзнака “Золота Зірка” Героя України, причому під номером 5. І хоча у фільмі “майор Вихор” гине, з честю виконавши завдання і врятувавши польське місто Краків, насправді життя дарувало йому довгі роки й, на жаль, запізніли славу і визнання. Розповісти друзям і близьким, що на екрані безстрашний майор Вихор саме він, Євген Березняк зміг лише через понад два десятки років після війни. Були в його житті і гестапівські застінки, і три місяці табору НКВС, нескінченні роки перевірок, недовіри, невизнання. Згодом усе стало на свої місця, і слава знайшла свого героя. Наразі його “іконостас” нараховує 13 орденів і понад 20 медалей. Окрім цього він — Почесний громадянин Києва і Кракова. У свої 97 Євген Березняк має чудову пам'ять, прекрасне почуття гумору і оптимізм. Щоправда, останнім часом уже не зустрічається з журналістами, скаржить на поганий зір. Останню свою книжку спогадів наговорював на диктофон. Пропонуємо увазі читачів повну версію інтерв'ю, записаного нещодавно з легендарним майором Вихором.

Фото з сімейного архіву

“Майор Вихор” — це художній, а не документальний фільм

— Якщо порівняти фільм “Майор Вихор” і реальні події того часу, чи суттєво вони відрізняються, є якісь розбіжності, чи повністю відповідають дійсності?

— Річ у тім, що книжка Юліана Семенова “Майор Вихор”, яку покладено в основу сценарію, насамперед є художнім твором. Автор в основу сюжету фільму та художнього твору поклав реальні події, які мали місце в житті. Головним же героєм є Березняк, котрий керував групою військових розвідників. Книжка не зовсім про мене, а про вигаданого героя, збірний образ. Але в основі її лежать події, які мали місце в моїй біографії. Юліан Семенов перед написанням твору відвідав усі мої явки на території Краківського воєводства. Він познайомився з моїми інформаторами з польського патріотичного підпілля, побував на радіоквартирах. Його на два роки раніше, ніж мене, допустили до архівів Генерального штабу Збройних сил СРСР. Письменник першим ознайомився і з моїм особистим досьом, доволі-таки об'ємним, яке і нині зберігається в Головному управлінні розвідки тепер уже Росії.

— Юліан Семенов зустрічався з вами особисто, радився?

— Зі мною він жодного разу не зустрічався, лише спілкувався по телефону і в листах. Він пояснював це тим, що не хотів до кінця звести свою повість до документальної, а прагнув зробити саме художній твір. Тому боявся, що зустріч зі мною завадить йому це зробити. А в художньому творі, як відомо, не може бути чіткої претензії на відсутність правди щодо реальних подій, а є вимисел.

— Що конкретно є вимислом, а що правдою?

— Правда те, що майор Вихор справді потрапив до рук німецької жандармерії та за певних обставин згодом утік із Краківського гестапо. Правда, що наша група взяла в полон німецького інженера-майора Курта Пекеля, використавши його важливу інформацію щодо мінування Кракова. Правда й те, що 16 вересня 1944 року було провалено нашу радіоквартиру, а ще раніше товаришів зрадив керівник розвідгрупи “Львів”, яку закинули в тил до майора Вихора. Головна правда, що група, якою я керував, і справді сприяла врятуванню Кракова. Хоча при цьому домислів у фільмі й книзі вистачає. Не дуже мені сподобалося, з точки зору розвідника, як не фахово, не кваліфіковано показано деякі події. Наприклад, у фільмі майор Вихор бере із собою на операцію керівника краківського підпілля Седого і зв'язкову. В той час як вони п'ють каву, пиво, танцюють, керівник підпілля стоїть “на шухері”. Коли всі відвідувачі йдуть з бару, Вихор підходить до господаря бару, виймає пістолета і забирає в нього виручку. Вийшовши з бару, вся компанія натикається на німецький патруль. Ситуація й справді драматично-трагічна, тому дивляться її глядачі із зацікавленістю, захопленням. Усі очікують, що буде далі, як викрутиться розвідник. Все це гарно показано у фільмі, але абсолютно не правдиво у житті. Бо керівник розвідки, резидент не міг такого допустити. Ми й справді забирали у німців гроші, але ні керівник підпілля, ні тим паче я не ходили на операції. Це робили зовсім інші люди з нашої групи. Не достовірно Семенов використав той факт, що ми взяли в полон інженера-майора Курта Пекеля, який був причетний до мінування Кракова. У фільмі показано, що його взяли в полон у день наступу радянських військ.

Та кому він тоді вже був потрібен? Насправді ми взяли його в полон за три тижні до наступу, бо він нам був надзвичайно потрібний. Весь цей час він жив у моїй землянці, малював схеми. Але найпримітніше у фільмі показано провал нашої радистки. Гітлерівці запеленгували її на світланку. Я допустив тоді значний прорахунок і проігнорував правила розвідки щодо того, що не можна тривалий час тримати радіостанцію в одному й тому самому місці. А я протягом кількох тижнів тримав радіостанцію на одній квартирі. Через це німці з точністю до метра запеленгували її. В результаті цього 16 вересня стався провал. Гітлерівці оточили будинок, де на даху працювала радистка, і схопили її. Дівчина навіть не встигла зняти навушники. Її з усіма приладами стягнули з горища і посадили на лавку, якою було замасковано вхід до мого сховища. Воно було обладнано доволі кваліфіковано господарем радіоквартири. До житлового будинку, де мешкав господар із дочками, прибудували дощатий сарайчик без даху. По суті, це був сіновал, завалений знизу і догори сіном. До нього можна було потрапити з боку лісу, піднявши дві-три дошки в стіні. Через цей отвір я й проникав до кімнатки-схованки. Щоб не було помітно входу, господар прилаштував перед дошками, які піднімалися, лавку. На неї німці й посадили радистку, сіли самі й учинили допит. Мене з ними розділяла лише одна дошка. Це всього лише 5–10 сантиметрів. У щілину я добре бачив німців, Ольгу, чув усе, про що вони її запитували. Мені достатньо було лише зробити рух, кашлянути або чхнути — і був би повний провал. Гітлерівці прощупали сіно штиками. Наді мною то з одного боку, то з іншого з'являлися штики. У такому стані я перебував півтори години. Ці години я пережив важче, ніж майже десятиденне перебуван-

ня в гестапо в камері смертників. А всього цього драматизму, напруження в фільмі не показали. Господарю радіоквартири з доньками німці наказали лягти на землю, автомати приставили їм до голів, а радистку допитували про те, де головний бандит, хто ще є в будинку. Це було найголовніше запитання. Господар і дочки казали: “Ніц, не знамо”. Ольга відповідала, що в будинку сама, користувалася послугами і інформацією, яку отримала від польських партизан. Мене практично на всіх зустрічах, особливо студенти, запитують, чому, опинившись у такій ситуації, я не скористався зброєю. Адже поруч у нелегкій ситуації були Ольга, поляки, які нам допомагали. Чому ж я не допоміг їм? У мене був пістолет, і стріляв я непогано завдяки добрій підготовці в школі оперативних розвідників. Я й справді міг знищити кілька німців — двох-трьох, але ж їх там було два-три десятки. І наразив би на загибель польську сім'ю, радистку, себе і справу. Адже друга радіостанція в цей час була в мене, у Кракові. Мій заступник був легалізований у Кракові, мої інформатори також були в місті й мали зв'язок лише зі мною. І в мене був ключ до всієї розвідувальної схеми. Хтозна, якою б тоді була доля Кракова. Ось тому я мовчав. Хоча ця мовчанка була найтяжчим іспитом у моєму житті.

Ставлення до колишніх воїнів-визволителів у Польщі змінилося на гірше

— Як склалася доля вашої групи, чи ще живий хтось із тих, хто брав участь у відомих подіях, зокрема в Кракові, підтримуйте з ними стосунки?

— Нині жива єдина колишня радистка Ольга. Вона мешкає у

Львові. По “Інтеру” кілька разів показували документальний фільм, де йшлося і про неї. У Польщі мешкає донька господаря радіоквартири — Стефа. П'ятьох польських патріотів, які нам допомагали, було нагороджено орденами Вітчизняної війни I і II ступенів. Двох із них посмертно — господаря радіоквартири й інформатора на прізвище Музикант. Інших учасників уже, на жаль, нині немає в живих. Під час мого останнього візиту з дружиною до Кракова я вже не застав нікого з тих, із ким співпрацював у роки війни. Провідував їх на цвинтарі. Але їхні родичі підтримують зв'язок зі мною. У Києві був Метик, син одного з підпільників. Є чимало людей, які знають про події, але не були їхніми учасниками.

— Ставлення поляків до радянських воїнів-визволителів значно погіршало. Багато хто взагалі вважають нас окупантами. Чи змінилося ставлення особисто до вас?

— Як приклад хочу навести одну маленьку частинку з моєї книжки останнього видання. “Ми відвідали Краків у 1995 році в день 50-річчя його визволення. У цей час ставлення до нас змінилося відчутно в порівнянні з попередніми роками. Раніше я приїздив сюди на закладання пам'ятника маршалові Конєву, на 30-річчя визволення Кракова. Нас приймали з великою шановою, повагою. Спеціально польські телевізійники зняли документальний фільм “Операція “Голос”. У Польщі — “Врятоване місто”, яке присвячено тим подіям. Ми були на урочистостях у відомому Оперному театрі імені Словацького в Кракові. А на 50-річчя нас запросили вже не державні структури, офіційні, а громадські організації, зокрема Спілка польських партизанів, спілка польських офіцерів, якість жіноче об'єднання. Краків звільнили

18 січня 1945 року. Ми ж приїхали до міста напередодні відзначення цієї дати. Під час відвідин генконсула побачив у нього на столі газету "Голос Кракова", де на першій сторінці було надруковано, що завтра, 18 січня, ліві сили збираються відзначити день звільнення Кракова. В іншій публікації йшлося, що 18 січня 1945 року в Краків увірвалися напівроздягнені, голодні солдати маршала Конєва. У місті почалися грабежі, насильство. Хто завтра покладатиме квіти чи запалюватиме свічки на могилах окупантів, той може не вважати себе поляком. Уявляєте, якою була моя реакція на цю публікацію. З гіркотою я читав цю статтю. А на другий день в Краківському університеті відбулися збори інтелігенції не тільки Кракова, а й Польщі, присвячені визволенню міста. На цю конференцію запросили вчених із Варшави, Вроцлава, Лодзі. Запросили й мене. Тим паче, що незадовго до цього у Кракові вийшла моя книжка "Акція "Глос". Я вислухав чотири доповіді масштабних краківських учених, і майже всі вони говорили правду про звільнення міста. У декого в доповідях звучали доповнення заслуг поляків, зменшення ролі радянської армії. У цілому була правда. Після цих виступів слово дали й мені. А перед цим до мене підійшов відомий учений, учасник тих подій Юзеф Скотський, декан юридичного факультету Ягелонського університету, який допомагав нашій групі в роки війни. Він був сином поміщика і постачав нам харчі. Потім він закінчив Краківський університет, став деканом, професором-юристом, опублікував чимало наукових праць. Він підійшов до мене перед зборами і каже, що тут є переважно порядні люди, вчені, але є й ті, про яких я прочитав у статті, негідники. Під час виступу я беру газету і читаю її на польській мові. У залі чується гул невдоволення. Я запитав у них, чому вони називають мене окупантом, чому називають окупантами Анку, якій не було 18 років, коли вона летіла у ворожий тил, радистку Ольгу, чому? "Ми летіли до вас, щоб звільнити від німецьких фашистів, бо знаємо добре, що таке фашизм, адже самі були в окупації. Ми летіли до вас тоді, коли в нашій країні вже не було жодного німця, крім військовополонених. Ми летіли до вас на бойове завдання, знаючи, що 75 відсотків із тих, хто летить на такі завдання, не повертаються із них, бо гинуть. Як ми окупанти, якщо у вас квартири навіть не просили. А ризик смерті був щохвилини, щосекунди. Ви знаєте, якби не військова розвідка, то хто його знає, чи був би зараз цей університет, в якому ми нині знаходимося, не було б Святого Вавлєя — резиденції королів польських і ще багатьох об'єктів. Чому ви нас називаєте окупантами? Адже, визволяючи Краків, загинуло понад 1300 радянських солдатів і офіцерів, які поховані в могилах вашого міста, чому ви їх називаєте окупантами? Ці події я описав у своїй книзі "Пароль Dum spero...". Коли я закінчив виступ на урочистостях у Краківському університеті, трапилося те, на що я навіть не очікував. Усі люди в залі, немов по команді піднялися, і хвилини 5—10 лунали тривалі оплески. Загалом же уряд Польщі високо оцінив мої заслуги. Мене нагороджено польським "Орденом Вертуті мілітарі", Орденом "Золотий Хрест партизанської слави", медаллю "Злата відзнака Кракова", "За врятування архітектури", є почесним громадянином Кракова.

"Я весь час в опозиції до будь-якої влади..."

— Кажуть, у житті нічого змінити не можна. А якби у вас була така можливість щось змінити в житті, внести якісь корективи, чи скористалися б цим?

— Я багато чого змінив би у своєму житті. Вніс би чимало коректив у свою біографію. Вона в мене дуже складна. Все своє життя, починаючи із свідомих років життя, був в опозиції до влади. При радянській владі я допускався таких речей, які не всі могли собі дозволити. Одного разу як начальник Головного управління шкіль працював у бригаді з секретарем ЦК компартії України. Ми повинні були підготувати пропозиції, як і які зміни здійснити в селі Чорнобаївці, де народився секретар ЦК Кириченко. У цій групі було багато людей: заступники міністрів, доволі авторитетна комісія, яка мала запропонувати, що потрібно зробити в цьому селі. Міністр сільського господарства запропонував звести МТС, знести старі хати і побудувати нові. Коли ж секретар ЦК Червоненко запитав у мене, що я пропоную, то я відповів, що ніяких змін у системі освіти в цьому селі вносити не будемо. Тут, де народився Кириченко, нові підручники видавати не будемо, і вчителі тут доволі кваліфіковані. Школи також не будемо будувати, оскільки тут три роки тому звели нову, кабінети навчальні є. Тобто ніяких змін не буде. Він одразу аж почервонів від люті, став кричати на мене. Я кажу, що такою буде моя думка, в освітній галузі залишаємо все, як є. Він розчервонівся, розкидав папери, через які я переступив, і без його дозволу звівся і пішов, грюкнувши дверима. Уявляєте собі, Таке перед секретарем ЦК. На наступний день він зателефонував мені і попросив мене зайти до нього. Під час розмови дуже лагідно зі мною розмовляв. А коли з часом він став послом СРСР у Парижі, а я був там у складі делегації, він, дізнавшись про це, дав мені свій автомобіль із водієм, щоб показати мені Париж. Інший випадок стався у мене із секретарем Львівського обласного комітету партії Грушецьким, якого пізніше призначили головою Верховної Ради України. Грушецький повернувся з армії в чині генерала і став першим секретарем Львівського обкому партії. В той час я завідував міським львівським відділом народної освіти. Мене викликали на бюро обкому, де обговорювали питання щодо звільнення середньої школи на вулиці Зеленій, 22, в якій навчалося 1410 учнів, під партійну школу. Я сказав, що дітей дівати нікуди, і якщо вони ухвалитимуть рішення щодо передачі

школи, то ми його не виконуватимемо. Грушецький кричав на мене. Я вийшов із бюро обкому, зайшов на телеграф і дав телеграмму до Москви в ЦК партії, що Львівський обком ухвалив таке-то рішення, і 1410 учнів немає куди подіти. Підписав — зав. відділом освіти Березняк. Рішення ЦК на другий же день скасувало на обкомі. Уявляєте, що було потім. Грушецький мене викликав, але я не пішов на поступки.

Мене часто запитують, як же так: мені дають звання Героя, а я при цьому критикую уряд, президента. Ви ж розумієте, я вніс би деякі корективи у свій характер і, можливо, не був вже таким опозиціонером. Може, тоді б по-іншому склалася моя доля. Від своєї біографії нікуди не подінуся, і від неї не відмовляюся, хоча вона в мене була складною. Я жив у період Голодомору, про який багато говорив екс-президент Ющенко. Я пережив той час, коли невинних людей майже щоночі сажали до тюрми. У 1937-му районна газета опублікувала статтю "До кінця очистити школи від націоналістичного охвістя". І мене, тоді інспектора райвно, звинуватили в тому, що я пов'язаний із директором школи, який нібито колись служив у Петлюри. Що я теж петлюрівець. А петлюрівщина була, коли мені виповнилося 4 роки. Три місяці зі мною ніхто не розмовляв, усі від мене відвернулися. Товариші приносили мені щоночі шматок хліба, щоб я не голодував. Ось такі нелегітні ситуації були в моєму житті.

— Ви вже написали не одну книжку, присвячену польським подіям, серед них бестселером, безперечно, є "Пароль "Dum spero...". Чи планували її перевидати, доповнити?

— Книжка "Пароль "Dum spero..." з'явилася вперше в 1971 році під назвою "Я голос". Це була моя кличка і кодова назва групи "Голос". Її опублікували в Москві у видавництві "Молода гвардія" накладом 400 тисяч примірників. Друге видання було в Україні. У видавництві "Політвидав" не захотіли повторювати московський варіант і тому запропонували мені інший. Точніше, я змінив назву на "Пароль "Dum spero...". Насправді у нас був такий пароль між краківським підпіллям і моєю розвідкою. "Dum spero spero" — "Доки живу, сподіваюся", ці слова були викарбувані на стіні камери краківської Мантелюпівської тюрми. Під цією назвою книжка виходила в СРСР 4 рази, двічі українською та російською мовами. Після цього вона вийшла в Кракові під назвою "Гасло ДС". У Болгарії — "Пароль "Dum spero...", а ще в Узбекистані, Прибалтиці. У Росії вже за Єльцина її опублікували під назвою

"Операція "Голос" накладом 100 тисяч примірників. Загальний наклад моєї книжки під різними назвами наразі становить понад 2 мільйони примірників. Останнє видання було кілька років тому. Одне видала держава, інше — спецназ, які перевидали її для себе накладом у 2 тисячі примірників, із доповненнями, які не можна було давати за радянської влади. Щоправда, ці доповнення вже є у московському виданні. Я написав новий розділ — "Після перемоги". В ньому я описав, що зі мною сталося після Перемоги, коли я потрапив у табір НКВС. Окрім цього, було знято кілька документальних фільмів про ті події. Перша стрічка московських авторів вийшла у 1971 році і називалася "Тепер їх можна назвати". Потім вийшов документальний фільм "Операція "Голос" у Кракові, Болгарії. В Україні про мене зняла фільм Оксана Марченко. Всього було відзнято десь приблизно 10 фільмів.

— Вам сняться події минулих років?

— Доволі часто. Вони не полишають мене весь час уже багато років. Певно, все моє післявоєнне життя назавжди закарбувало в моїй свідомості ті страшні події. Особливо критичні моменти, а таких миттєвостей у моєму житті я нарахував десь із п'ятнадцять. В такі хвилини мені лишалися до кінця життя хвилини, секунди, сантиметри і міліметри. Уявіть собі, які випадки траплялися зі мною ще до початку розвідувальної роботи. Я був тоді в підпіллі в селі Миколаївці, в колгоспі. На квартирі колишнього голови колгоспу зберігалось все моє майно: друкарська машинка "Ленінград", велика кількість паперу, розмнужувальний апарат, пістолет. Несподівано нагрянули поліцаї. Вони мене затримали, і розпочався обшук. Перевернули в хаті все, потім полізли на горище, де все зберігалось. Їм залишилося всього якихось 2—3 метри до цілі, і тут поліцаї у темноті натрапив на сунію самогону. Він закінчив обшук, спустився вниз, і розпочалася п'янка. Вони напилися досхочу, а я в цей час спокійно одягнув пальто і тихо вийшов. Якби тоді мене затримали, а тоді мене там добре знали як завідувача райвно, то я б ніколи вже не був Березняком. Іншим разом таку саму друкарську машинку і рацію ми заховали в курнику. Але під час обшуку товстий поліцаї не зміг залізти в дірку, через яку я легко пролазив. І знову лише мить відділяла мене від смерті. А ось третій епізод, найстрашніший, коли я півтори години провів на сіновалі. Четвертий епізод, коли розпочався наступ із Сандомерського плацдарму на Краків. Я отримав наказ

відступати разом з німцями на захід. Солдати відступали дорогами, а група розвідників узбіччям, лісом, горами. Під час руху ми зупинилися, щоб передислокуватися в гірську місцевість Сілезії, і там продовжити розвідку. Група зупинилася в невеличкому будинку в горах. Я мав спостерігати за відступом німецьких військ і повідомити командування, якими дорогами та які війська відступають. У штабі лишалось дві радистки і солдат. Я вийшов із хати і почув німецьку мову, зробив два кроки і помітив у 50 метрах групу гітлерівців. Як пізніше з'ясувалося, їх було дев'ятеро. Миттєво розвертаю автомат і скільки мав сили закричав: "Хальт!". Німці — дисциплінована нація, стали, як укопані, побачивши мене з автоматом. Адже свої автомати потрібно було ще підготувати, а мій уже був розвернутий у їхній бік.— "Хенде Хох!" Вони одразу підняли руки.— "Хлопці, кричу, Сашко (так звали солдата), обеззбройте їх". І так без жодного пострілу обеззброїли їх. Якби в той момент я роззубився, загинули б радистки, солдат і я.

"Останніми роками відзначаю лише ювілейні дати..."

— Розвідники встановили стипендію імені Євгена Березняка для кращих курсантів вищих військово-училищ, яка її сума?

— Дуже значна. Я не можу озвучити суму. Її виплачують студентам-випускникам старших курсів вищих військових навчальних закладів за особливі успіхи в навчанні. Нещодавно мені підвищили пенсію, перерахувавши її, адже мій загальний трудовий стаж понад 65 років. А раніше мої стипендіати отримували стипендію навіть більшу, аніж у мене пенсія.

— Як відзначаєте свої дні народження?

— Останнім часом відзначаю тільки ювілеї — 90, 95. Нинішній рік не ювілейний. Я сказав товаришам, що якщо захочете поспілкуватися зі мною, то перечитайте цифру мого дня народження навпаки. Якщо читатимете цифру навпаки, тоді ще спілкуватимемося, тобто зліва на право. Так, мені 97, а навпаки — лише 79. Чому я придував цю хохму? Коли мені виповнилося 86 років, один генерал помилково сказав, що мені 68. Я тоді взяв слово і сказав, дякую вам, пане генерале, що ви в мене забрали 20 років. Якщо ще є охочі, то я можу передати ще комусь 20. А загалом святкую дні народження з дружиною, сином, невісткою й онуками ●

Фото з сімейного архіву

ПЯТЬ МУЖЕЙ БУХГАЛТЕРА КАПИТОНОВОЙ

Закінчення повісті Олени Шерман

Пока стояла хорошая погода, мы пару раз выбирались на прогулки по окрестностям, но потом зарядили дожди, и мы засели дома. Идти было некуда, да и не на что: мои деньги как-то очень быстро закончились, а Эндрю выдавал мне в супермаркет строго ограниченные суммы. Он объяснял, что сейчас мы живем на летние заработки, и потому нужно тщательно экономить каждый фунт. С образом преуспевающего бизнесмена эта мелочная экономия как-то не вязалась. Впрочем, не только она. В доме, кроме компьютера, я не нашла ни одной крупной вещи моложе 80-х годов прошлого века. Машина Эндрю отпраздновала, как минимум, десятилетие. Если он реально много зарабатывал, то на что уходили деньги? А если он сильно преувеличил свои доходы, то почему бы ему не найти временную работу на те месяцы, когда спроса на “зеленый туризм” нет?

Впрочем, я не собиралась сидеть на шее мужа. В мои планы входило изучение местной бухгалтерии с дальнейшим трудоустройством — после того, конечно, когда я толком выучу язык. Пока же я готова была подрабатывать кем угодно — почасовой няней, приходящей домработницей, уборщицей, курьером — но все мои попытки найти работу закончились ничем. Муж всем видом демонстрировал недоумение, стоило мне заговорить на тему трудоустройства, и помогать отказался. Он считал, что мне работать незачем. Я сама отыскала в Интернете сайт местной газеты, печатавшей частные объявления, и составила свое, ориентируясь на помещенные в газете предложения услуг няни и домработницы. Газета выходила раз в две недели, и я четыре раза оплачивала свое объявление — но за 2 месяца на него так никто и не откликнулся. Походила я и по магазинчикам и кафетериям — то же самое. Я готова была обвинить местных обитателей в ксенофобии, но потом обратила внимание на то, что и другие предложения услуг повторяются из номера в номер. С работой здесь в самом деле было туго.

Потянулись долгие, сумеречные дни, в которых я увязала, как муха в остывшем киселе. Мир мой неожиданно сузился до холодного дома Эндрю — холодного потому, что он экономил и на отоплении тоже, а моя роль в этом мире свелась к функции прислуги, чего уж там. Даже в юности в нашем городке я не жила такой скучной жизнью: были подруги, знакомые, трудовой коллектив, наконец; здесь же все мое общество состояло из мужа. Телевизор он выбросил из принципа; многочисленные книги, имевшиеся в доме, состояли из искусствоведческих трудов; если б не компьютер и Интернет, можно было бы разучиться читать и не знать ничего о происходящем в мире. Звонки на родину становились все реже: Эндрю считал, что они обходятся слишком дорого. Вообще в его поведении стала проскальзывать крайне неприятная черта: уверенность, что я должна быть ему благодарна за такую жизнь.

Именно эта уверенность и послужила причиной нашей первой ссоры. Эндрю заявил, что он “вывез” меня в цивилизацию; на что я ответила, что холодильник и плиту, которые стоят у него на кухне, у нас отвозят на дачу или отдают бедным родственникам; что я жила в миллионном городе, а приехала в дыру, откуда местное население бежит; и что я всю жизнь сама зарабатывала себе на жизнь, а теперь спрашиваю у него подачки. В итоге я разревелась, а Эндрю испугался.

Успокоившись, мы сели и обсудили положение. Эндрю признал, что работу здесь мне найти нереально, но переехать в большой город мы не можем — почему, я так и не поняла, а все аргументы мужа сводились к “здесь у нас есть крыша над головой, а там арендовать квартиру очень

дорого”. Зато Эндрю сознался, что бизнес его малоприбылен, что заработанного едва-едва хватает на оплату ежемесячных счетов и самую скромную пищу (это я уже знала хорошо). Оказалось, что безденежье угнетает Эндрю не меньше, чем меня, но по иным причинам: он мечтает о детях. Вот после Рождества он свяжется с Томом, затевающим новое дело, начнет работать на него, зарабатывает много денег, и мы наконец-то начнем “работать над зачатием”.

Монолог этот мне не понравился и ничуть не успокоил. Туман, сплошной туман, что за окном, что рядом со мной. Неужели это тот самый человек, который заморозил меня на Крите? Южный загар давно сошел с лица Эндрю, и оно приобрело бледный, нездоровый оттенок, похожий на срез завалившейся в погреб старрой картофелины. Он говорил, говорил и, похоже, сам себе не верил. Неудачник, неудачник, боящийся жизни и нуждающийся в помощи! Эх, не мне надо было востричь лыжи за границу, а ему перебраться в Россию. Устроился бы преподавать английский в какой-нибудь лицей или на курсы (носители языка всегда в цене), а я бы зарабатывала.

В тот туманный декабрьский день меня впервые посетило ощущение ошибки, но я отогнала его, решив, что позором было б бежать, проиграв лишь первую битву. Да, с работой сложно, да, муж не тот состоятельный человек, за которого себя выдавал — но кто и когда без проблем вошел в новую жизнь? Я еще не испробовала и третьей части местных возможностей, я еще, по сути, только присматриваюсь. Но мой английский улучшается, я все свободнее говорю, я уже знаю местные реалии, а значит, к весне можно будет предпринять новую попытку.

Как и следовало ожидать, новый бизнес Тома не открылся после Рождества, а может, и существовал только в воображении Эндрю. Вместо новой работы мой муженек заболел какой-то заразой вроде гриппа и провалялся целых три недели. Мне пришлось взять на себя оплату счетов, и тут я сделала важное открытие: мой муж имел, как минимум, еще один источник дохода, кроме летних заработков, он получал какое-то пособие, которое я приняла за пособие по безработице. Он не был со мной до конца откровенен, и меня это

задело. Я решила крупно поговорить с мужем, когда он поправится, но едва он поднялся, как я слегла. Так мы поочередно проболели до марта, когда подул сырой ветер и поля приготовились зазеленеть.

Тот день ничем не отличался от предыдущих: с утра я сходила в супермаркет, затарилась продуктами, вернулась домой, приготовила обед, потом загрузила в стиральную машинку носильные вещи. Эндрю был невесел, но спокоен, и почти не выходил из своей комнаты. Последние дни он что-то хандрил, не рисовал, сидел и играл в какую-то стрелялку. Около пяти вечера мы попили чай, и Эндрю выразил удовлетворение от того, что ему наконец-то удалось приучить меня к чаю с молоком. Еще он говорил, что скоро совсем потеплеет, поля зазеленеют, и мы возобновим свои прогулки по окрестностям. После чаепития он удалился в свою комнату, а я осталась на кухне: решила попробовать снова испечь настоящий пудинг (первая попытка пару месяцев назад провалилась).

Уже стемнело, и в черном небе за окном показалась круглая, бледная луна. Никогда я не обращала внимания на лунные фазы, а это полнолуние меня вдруг встревожило. Я приоткрыла окно, и в кухню вплыл сырой воздух, пахнувший землей — могильной. Чесслово, у меня так и прозвучало в сознании это слово, и я его никогда не забуду.

Послышались шаги, и в кухню вошел мой муж. Он был бледен и улыбался странной улыбкой. Я хотела сказать, что пудинг скоро будет готов, но не успела.

Эндрю взял висевший на крючке среди прочей утвари стальной топорик для рубки костей, подошел ко мне и ударил по виску.

Если бы в последнюю секунду моя правая рука не взлетела бы инстинктивно вверх, он уложил бы меня на месте, а так я отделалась перебитой артерией и треснувшей костью. Но я не ощутила боли — так силен был первый шок.

Так же инстинктивно я оттолкнула его и бросилась к двери. Охвативший меня ужас невозможно передать словами: человек, гонящийся за мной по всему дому с топориком для мяса, выглядел как мой муж Эндрю, но он уже не был им! Это был кто-то, вселившийся в него, и раскатисто смеющийся, когда ему удавалось нанести мне

очередную рану. С дикими воплями я качалась по темным коридорам, разбрызгивая по стенам свою кровь, а за мной топотал убийца, одурманенный полной луной.

Инстинкт — или счастливый случай — привел меня к входной двери. Слава Богу, она была не заперта! Если б мне пришлось тратить время на замок, он догнал бы меня и добил, а так я молнией выскочила наружу, не помня себя пробежала несколько минут и, ощутив, что слабею, вошла в первую попавшуюся освещенную дверь.

В помещении, пахнувшем лекарствами, стояли какие-то люди, с непередаваемым изумлением смотревшие на меня. Шок мой был так силен, что я даже не поняла, что оказалась в аптеке. Я сказала — порусски — “мой муж хотел меня убить” — и отключилась.

Впоследствии оказалось, что я потеряла около двух литров крови, и если бы не первая помощь, оказанная мне аптекарем и случившимся в аптеке ветеринаром, я могла бы скончаться от потери крови, не доехав до больницы. А так ветеринар и аптекарь наложили жгуты (их понадобилось три), остановив фонтанчики артериальной крови, и вызвали скорую с полицией. Впрочем, полиции, как выяснилось, в моем случае делать было нечего — ибо мой драгоценный супруг оказался... не-вменяемым.

Как говорится, какая ж чисто английская семья без скелетов в шкафу! и все скелеты-секреты с опозданием, едва не стоившим мне жизни, поведаль мне мой добрый деверь Колин. Оказалось, что Эндрю бросил университет потому, что смерть матери совпала с дебютом шизофрении, и что последующие годы болезнью то затихала, то снова возобновлялась, и пособие, которое он получал, было ничем иным, как пособием по инвалидности. Последняя ремиссия длилась, впрочем, уже целых три года, и все надеялись, что брак ее подкрепит.

— Мне очень жаль, что так получилось, — сказал Колин на прощание.

— А что, эта форма шизофрении передается по наследству? — спросила я.

— О да, очень часто.

— Надеюсь, что ее унаследует ваш ребенок, — настал мой черед улыбнуться. Я знала, что Мэган беременна. — Передавай привет Мэган, Колин.

Он молча встал и вышел из палаты, не оглядываясь.

Хотя Эндрю лежал в лечебнице, я побоялась возвращаться за своими вещами в одиночестве и уговорила польку-медсестру поехать со мной. Всю дорогу она подбадривала меня, и я старалась улыбаться, но когда я увидела узоры из пятен крови — моей крови — на стенах, мне стало нехорошо. Наскоро, многое оставив, я собрала свои вещи и выбралась из проклятого дома. Какая компенсация мне полагалась, и полагалась ли, я не стала выяснять: я не хотела оставаться в этой стране ни единого лишнего часа. Конечно, я еще не отошла от пережитого, я нуждалась в помощи психолога и все такое — но о своем успешном решении я и теперь не жалею. Верите или нет, но я заплакала, когда самолет приземлился в Шереметьево-2, а когда я вошла в свой дом, родной, деревянный, знакомый до последней половицы, мне показалось, что видела бесконечно долгий страшный сон.

Вот так и закончились мои скитания и мои замужества. Описав круг, я вернулась в ту точку, где началась моя жизнь. Я живу одна (точнее, в обществе кота Кроши), работаю главным бухгалтером нашего хлебокомбината, приучилась смотреть телесериалы по вечерам и не реагировать на сплетни. И так мне покойно и хорошо, что посвататься ко мне хоть принц, хоть олигарх — откажу с легким сердцем. Жаль только, с детьми не получилось — хотя кто знает, может это и к лучшему! ●

ПЕРЕДПЛАТА на 2011 рік

НА ГАЗЕТУ

«ХРЕЩАТИК»

ЗА ПІВЦІНИ

АДРЕСА:

01034, м. Київ,
вул. Володимирська, 51-б
ТЕЛЕФОН: 234-27-35

ИНДЕКС ЩОДЕННОГО ВИПУСКУ
(ВТ, СР, ЧТ, ПТ)

61308

ИНДЕКС ЧЕТВЕРГОВОГО ВИПУСКУ
(З ПРОГРАМОЮ ТВ)

22094

Передплатні ціни

на місяць	40 грн. 90 коп.	на місяць	10 грн. 90 коп.
на 3 місяця	122 грн. 10 коп.	на 3 місяця	32 грн. 10 коп.
на 6 місяців	242 грн. 55 коп.	на 6 місяців	62 грн. 55 коп.
на 12 місяців	483 грн. 90 коп.	на 12 місяців	123 грн. 90 коп.

Пільгова передплата з доставкою газети в поштову скриньку

на місяць	21 грн. 50 коп.	на місяць	6 грн. 50 коп.
на 3 місяця	64 грн. 50 коп.	на 3 місяця	19 грн. 50 коп.
на 6 місяців	129 грн. 00 коп.	на 6 місяців	39 грн. 00 коп.
на 12 місяців	258 грн. 00 коп.	на 12 місяців	78 грн. 00 коп.

Оформлення проводиться в редакції

ТЕАТР УКРАЇНСЬКОЇ ТРАДИЦІЇ

ДЗЕРКАЛО

Інформаційний партнер:
Хрещатик
Київська муніципальна газета

комедія з піснями,
чаркою і цимісом

В. Петранюк

«ГДЕ
ВІ СОМНІТЕ
БЕЛЬЮ?»

чи "У Києві, на Подолі..."

художній керівник театру
Володимир Петранюк

Втрачену книгу ОРО
№ 2655019549/1,
що використовувалась
ПІІ "ВІП-Рент" у пункті
прокату автомобілів у
Терміналі "Ф"
ДП "МА "Бориспіль"
вважати недійсною.

Солом'янський районний суд м. Києва повідомляє про те, що розгляд цивільної справи за позовом Публічного акціонерного товариства "Райффайзен Банк Аваль" в особі Київської регіональної дирекції до Безпалька Костянтина Анатолійовича про стягнення заборгованості, призначено на 15 березня 2011 року на 10.00 в приміщенні суду за адресою: м. Київ, вул. Шугтова, 1, каб. 14, під головуванням судді Зінченка С. В.

У судовому засіданні викликається відповідач Безпалько Костянтин Анатолійович, 16.12.1973 року народження, ідентифікаційний номер 2701309370, останнє відоме місце проживання: м. Київ, вул. Дністровська, 19, кв. 90.

У разі вашої відсутності справа буде розглядатися на підставі наявних у справі доказів.
Суддя Зінченко С. В.

Святошинський районний суд м. Києва повідомляє про розгляд цивільної справи за позовом Євсєнкова Андрія Олександровича до Нестерук Андрія Олександровича.

Повідомляємо про виклик відповідача Нестерук Андрія Олександровича в судовому засіданні на 15 березня 2011 р. на 9.15, призначене в приміщенні Святошинського районного суду м. Києва за адресою: м. Київ, Жилинська, 142, по даній цивільній справі. (Справа №2-1583/11).

В разі неявки відповідача в судовому засіданні слухання справи буде відбуватись у його відсутність.

Ухвала оскарженню не підлягає.
Суддя Морозов М.О.

Посвідчення особи, яка постраждала внаслідок чорнобильської катастрофи, категорія 1, серія А, № 155756 та вкладку № 670859 на ім'я Плетяного Петра Васильовича вважати недійсними.

Відкрите акціонерне товариство "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції"

(код ЄДРПОУ 32373248, місцезнаходження: м. Київ, вул. Тургенєвська, буд. 15, офіс 65)

повідомляє своїм акціонерам про скликання чергових загальних зборів акціонерів Товариства.

Збори відбудуться 27 квітня 2011 року об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Тургенєвська, буд. 15, офіс 65.

Порядок денний:

- Про обрання лічильної комісії зборів, голови та секретаря зборів, затвердження регламенту роботи загальних зборів акціонерів.
- Звіт правління про роботу Товариства за 2010 рік. Прийняття рішення за результатами звіту правління.
- Звіт Наглядової Ради про роботу Товариства за 2010 рік. Прийняття рішення за результатами звіту Наглядової Ради.
- Затвердження річної фінансової звітності Товариства за 2010 рік.
- Розподіл чистого прибутку Товариства, вирішення питання про виплату дивідендів за 2010 рік.
- Про припинення ВАТ "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції" шляхом його перетворення у ТОВ "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції".
- Про призначення комісії з припинення ВАТ "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції".
- Про встановлення порядку та строків припинення ВАТ "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції".
- Про встановлення порядку та умов обміну акцій ВАТ "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції" на частки у статутному капіталі ТОВ "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції".
- Про встановлення строків оцінки та викупу акцій в акціонерів Товариства.

Основні показники фінансово-господарської діяльності ВАТ "Холдингова компанія "Хлібні інвестиції" (тис. грн)

Найменування показника	Період	
	звітний 2010 рік	попередній 2009 рік
Усього активів	80192,2	79026,6
Основні засоби	1388,0	1509,2
Довгострокові фінансові інвестиції	65930,2	67751,8
Запаси	6730,8	6490,2
Сумарна дебіторська заборгованість	5449,0	1964,6
Грошові кошти та їх еквіваленти	34,4	0,0
Нерозподілений прибуток	2394,9	5749,6
Власний капітал	9894,9	13249,6
Статутний капітал	7500,0	7500,0
Довгострокові зобов'язання	34920,3	40218,1
Поточні зобов'язання	35377,0	25558,9
Чистий прибуток (збиток)	(3354,7)	5748,6
Середньорічна кількість акцій (шт.)	7500,0	7500,0
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	-	-
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	-	-
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	6	5

Реєстрація учасників відбуватиметься з 10.00 до 10.50.

Для участі в загальних зборах акціонерам при собі необхідно мати паспорт, представникам фізичних та юридичних осіб — довіреність на участь у загальних зборах, оформлену згідно з чиним законодавством України.

Пропозиції акціонерів щодо порядку денного позачергових загальних зборів надсилаються поштою на адресу Товариства (01054, м. Київ, вул. Тургенєвська, буд. 15, офіс 65) по 27 березня 2011 року включно.

Правління ВАТ "ХК "Хлібні інвестиції"

Управління праці та соціального захисту населення Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад державних службовців:

- завідувач сектору вирішення умов праці;
- головний спеціаліст сектору вирішення умов праці (2 вакансії);
- головний спеціаліст відділу праці та зайнятості;
- провідний спеціаліст відділу кадрів;
- провідний спеціаліст відділу захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС.

Основні вимоги до кандидатів:

- повна вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста;
- досвід роботи від 3-х до 5-ти років за фахом;
- знання української ділової мови, знання ПК.

Документи необхідні для участі в конкурсі:

- заява про участь у конкурсі;
- особова картка (форма № П-2ДС);
- дві фотокартки розміром 4x6 см;
- копії документів про освіту;
- відомості про доходи та зобов'язання фінансового характеру щодо себе та членів своєї сім'ї;
- копія ідентифікаційного коду;
- копія першої, другої, одинадцяті сторінок паспорта громадянина України.

Прийом документів протягом місяця з моменту опублікування об'яви за адресою: 03148, м. Київ, вул. Гната Юри, 14-6, каб 210.